

بررسی پایایی، روایی و تعیین ساختار عاملی نسخه فارسی شاخص توانایی انجام کار (WAI) و ارتباط آمادگی جسمانی و ترکیب بدنی با توانایی انجام کار

کارکنان ادارات شهر کرمانشاه

مجری: دکتر بهرام یوسفی

عضو هیئت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه. ۱۳۹۳

پژوهش حاضر با هدف اعتبار یابی، رواسازی و تعیین ساختار عاملی نسخه فارسی شاخص توانایی انجام کار (WAI) در میان کارکنان اداری و بررسی ارتباط آمادگی جسمانی و ترکیب بدنی با توانایی انجام کار در نمونه ای به حجم ۸۶۶ نفر (۲۵۰ زن و ۶۱۸ مرد) که به روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند، اجرا شد. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه توانایی انجام کار (WAI) و فرم فارسی کیفیت زندگی (1992, sherbourne & Ware)، منتظری و همکاران (۲۰۰۵) بود. همچنین آمادگی قلبی تنفسی با تست زیر بیشینه کویین، استقامت عضلانی با تست دراز نشست و بارفیکس اصلاح شده، و ترکیب بدنی با محاسبه شاخص توده بدن (BMI) و نسبت دور کمر به باسن (WHR) ارزیابی شد.

تحلیل توصیفی اطلاعات شامل تعداد، درصد، میانگین و انحراف استاندارد بود. تحلیل ساختاری WAI شامل بررسی روایی سازه از طریق تحلیل مؤلفه های اصلی با چرخش واریماکس، روایی همگرا از طریق همبستگی بین WAI و مقیاس کیفیت زندگی (SF-36) و روایی ارتفافی از طریق آزمون یو-ومن ویتنی بود. بررسی پایایی شاخص WAI با ضریب آلفای کرونباخ و همبستگی درون طبقه ای (ICC) انجام شد. تحلیل عوامل WAI با بهره گیری از روش تحلیل عامل تأییدی بر پایه نرم افزار لیزرل انجام شد. نهایتاً برای بررسی ارتباط آمادگی جسمانی و ترکیب بدنی با WAI از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان استفاده شد. تحلیل مؤلفه های اصلی با چرخش واریماکس دو عامل ادراک سلامتی مرتبط با انجام کار (۴۸/۸۶٪ واریانس) و سلامت-بیماری مرتبط با توانایی انجام کار (۱۹/۴۷٪ واریانس) را در ساختار WAI آشکار کرد. نتایج روایی همگرا یک همبستگی معناداری بین امتیاز WAI در میان کارکنان با غیبت کمتر (۴۰/۴۶ امتیاز) بالاتر از میانگین امتیاز کارکنان با عیبت بالاتر (۳۳/۰۴ امتیاز) بود. که این تفاوت در سطح (P≤۰/۰۱) معنادار بود. پایایی شاخص نیز $\alpha=۰/۷۴$ و $ICC=۰/۷۲-۰/۸۱$ در حد بالایی بود. در ادامه شاخص های برازش با تحلیل عاملی مرتبه دوم وجود دو عامل را تائید و مدل دو عاملی بهتری نسبت به مدل تک عاملی داشت. همچنین برآورد حداکثر اکسیژن مصرفی و تست دراز نشست و بارفیکس همبستگی مثبت و معناداری با توانایی انجام کار و BMI و WHR با توانایی انجام کار رابطه منفی و معنادار داشت. تجزیه تحلیل رگرسیون نشان داد آمادگی قلبی تنفسی و BMI پیش بین توانایی انجام کار در میان کارکنان بود. در نتیجه نسخه فارسی توانایی انجام کار ویژگی های روانسنجی قابل قبولی در میان کارمندان دارد.